



BRIDGING

Dansk bevægelses- og
idrætspædagogisk forskningsnetværk

BOOK OF ABSTRACTS 2025

Indholdsfortegnelse

10.15 – 11.45: Idrætsundervisning.....	2
<i>Dramabaseret idrætsdidaktik på læreruddannelsen</i>	<i>2</i>
<i>Bæredygtighed i idrætsundervisningen – en del af fremtidens idrætsfag?</i>	<i>3</i>
<i>Dilemmaer i arbejdet med modelbaseret idrætsundervisning på læreruddannelsen.....</i>	<i>4</i>
10.15 – 11.45: Bevægelse i børnehaver	5
<i>Bedre bevægelsesmiljø i børnehaven - et design-based research udviklingsstudie.....</i>	<i>5</i>
<i>Alle børn leger med bolde i børnehaven - boldpædagogik og -didaktik</i>	<i>7</i>
<i>Implementering af boldlege i børnehaver: Fyrtårnenes rolle og organisatoriske faktorer.....</i>	<i>8</i>
10.15 – 11.45: Indskolingsidræt	10
<i>Kontrasterende bevægelseskulturer i indskolingsidræt – en configurationsanalyse af idrætsundervisning som elever finder meningsfuld.....</i>	<i>10</i>
<i>Læreres praksis med "Sjov, puls og power", en skolebaseret indsats med daglig bevægelse med moderat til høj intensitet i 3. klasse.....</i>	<i>11</i>
16.00 – 17.30: Børn med særlige behov	13
<i>Dilemmaer i arbejdet med BBAUM-metoden</i>	<i>13</i>
<i>Erfaringer med co-teaching i idrætsundervisningen - kan det understøtte en inkluderende praksis?</i>	<i>14</i>
<i>Når bevægelse både forbinder og forstyrrer – Bevægelse som pædagogisk spændingsfelt i specialundervisning.....</i>	<i>15</i>
16.00 – 17.30: Veje til bevægelse	16
<i>Medløbere og modløbere - Hvad skønlitteratur tilfører idrætsfaget.....</i>	<i>16</i>
<i>Er det muligt at game sig til bevægelse og mere trivsel?</i>	<i>17</i>
<i>Soulful Spaces - om grænser og dannelse i horisontudvidende danseforløb med unge</i>	<i>18</i>

10.15 – 11.45: Idrætsundervisning

Dramabaseret idrætsdidaktik på læreruddannelsen

Kasper Lasthein Madsen, lektor, forskningsleder for Program for krop, idræt og bevægelse, VIA University College; **Martin Elmbæk**, lektor ved læreruddannelsen, VIA University College; **Esben Volshøj**, lektor ved læreruddannelsen, VIA University College

Dramabaseret idrætsundervisning rettet mod folkeskolens yngste elever har på flere idrætshold på læreruddannelsen i Aarhus haft en særlig opmærksomhed siden januar 2024. Afsættet er det idrætsdidaktiske greb *Anvend fortællinger*, som er udviklet gennem aktionsforskningsprojektet "Mere Meningsfuld Idrætsundervisning" på 4 danske skoler (Madsen et al., 2025). At omsætte idrætsdidaktik fra skolen til læreruddannelsens andenordensdidaktik stiller imidlertid særlige krav til bl.a. implicit og eksplicit 'modelling' så de studerende både selv kan erfare og didaktisk forstå, hvordan den pædagogiske praksis planlægges, anvendes og evalueres (Iskov, 2020).

Gennem aktionsforskning (Rönnerman & Salo, 2012) har idrætsundervisere sammen med studerende og idrætsforskere udviklet, afprøvet og reflekteret over en dramabaseret pædagogisk praksis både i undervisning på læreruddannelsen og i praktik. I praksis har vi implicit og eksplicit arbejdet med: 1) At udvælge fagligt emne og mål og reflektere over, hvordan eleverne skal engagere sig i emnet gennem drama; 2) At udvælge relevante narrativer til at præsentere og strukturere elevernes møde med det faglige indhold gennem drama; 3) At tage fortællerrollen på sig for at iscenesætte det idrætspædagogiske drama. Data er genereret gennem feltnoter, udarbejdelse af praksisbeskrivelser samt interviews med studerende.

I oplægget tages deltagerne med ind i udviklingsprocessen fra praksis- til professionsdidaktik set gennem de studerendes, underviserens og forskerens blik, og de didaktiske elementer, som er resultatet af denne proces, drøftes.

Referencer:

- Iskov, T. (2020). Læreruddannelsens andenordensdidaktik. *Studier i Læreruddannelse og - Profession*, 5(1), 92–114.
- Madsen, K. L., Svendsen, A. M., Volshøj, E. S., Jakobsen, A. W., & Lillelund, K. B. (2025). Six teaching strategies to support meaningful PE experiences in early primary schools – results from an action research project. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 1–13.
- Rönnerman, K., & Salo, P. (2012). "Collaborative and action research" within education. *Nordic Studies in Education*, 32(1), 1–16.

Bæredygtighed i idrætsundervisningen – en del af fremtidens idrætsfag?

Annemari Munk Svendsen, Lektor, Institut for Idræt og Biomekanik, SDU

Bæredygtighed er et centralt uddannelsespolitisk emne, men har kun i begrænset omfang været adresseret i idrætspædagogiske sammenhænge. I international forskning på området ses dog en stigende interesse for, hvordan idrætsfaget i både grundskolen og ungdomsuddannelserne kan bidrage til bæredygtighedsdagsordenen (Baena-Morales & Ferriz-Valero, 2023). Det påpeges i den forbindelse, at idrætsfaget har et potentiale i og med fagets fokus på sociale fællesskaber, trivsel, natur, krop og sundhed (Fröberg et al., 2023).

Oplægget tager afsæt i resultaterne af en tværnational undersøgelse af bæredygtighedsperspektiver i idræt i de nordiske lande, gennemført i 2024 sammen med kollegaer fra Finland, Island, Norge, Sverige og Danmark (Lundvall et al., 2024). Undersøgelsen var baseret på spørgeskemaundersøgelser blandt eksperter fra de fem lande samt en komparativ analyse af de forskellige landes læreplaner og gav dermed et samlet billede af status, udfordringer og muligheder. Bl.a. viste resultaterne et betydeligt potentiale for at styrke bæredygtighedsperspektiver i idrætsundervisningen i de nordiske lande. På den baggrund lægger oplægget op til drøftelse af, hvordan og hvorvidt bæredygtigheds mål kan eller skal integreres i fremtidens idrætsfag, hvilke didaktiske greb det det kalder på, samt hvordan det kan kobles til dannelsesperspektiver i idræt.

Referencer:

- Fröberg A, Wiklander P, Baena-Morales S and Lundvall S (2023) How to teach about sustainable development in physical education? Examples from the perspectives of certified teachers in Sweden. *Front. Educ.* 8:1294763.
- Baena-Morales, S., and Ferriz-Valero, A. (2023). What about physical education and sustainable development goals? A scoping review. *Phys. Educ. Sport Pedagog.*, 1–18.
- Lundvall, S., Gísladóttir, T., Lauritzen, Svendsen, A. M., Salin, K., Stefánsdóttir, R., & Fröberg, A. (2024). Sustainable development perspectives in Nordic physical education curricula: a cross-country comparison of the status and pre-conditions. *Curriculum Studies in Health and Physical Education*, 15(3), 358-374.

Dilemmaer i arbejdet med modelbaseret idrætsundervisning på læreruddannelsen

Anne Wolff Nilsson, Studieadjunkt, Syddansk Universitet, **Andreas Bolding Christensen**, Lektor, Læreruddannelsen UCL, **Marie Messell**, Lektor, Læreruddannelsen UCL

Vores projekt er inspireret af forskning, der viser, at modelbaseret idrætsundervisning kan fremme alsidige værdier, indhold, arbejds- og erkendelsesformer i faget (Hordvik & Aaring, 2021). Modelbaseret idrætsundervisning er udviklet til brug i grundskolen, og kun ganske lidt forskning har peget på, hvordan der kan arbejdes modelbaseret på læreruddannelsen (Hordvik, et al., 2020). Læreruddannelsen er kendetegnet ved en dobbeltdidaktik, hvor der undervises i at undervise (Loughran, 2006). Formålet med vores projekt var at undersøge, hvordan læreruddannere kan arbejde med modelbaseret idrætsundervisning, og hvilke (dobbeltdidaktiske dilemmaer, der opstår i dette arbejde.

Undersøgelsen var tilrettelagt som et kollaborativt selvstudie (Pinnegar & Hamilton, 2009), hvor Andreas og Marie undersøgte og udviklede deres læreruddannelsespraksis gennem fælles workshops, individuelle refleksionslogs og undervisningsobservationer foretaget af Anne. Vores analyse er teoretisk informeret af Loughrans (2006) dobbeltdidaktiske begreber om implicit og eksplicit modellering samt Berrys (2008) beskrivelse af de spændinger, der opstår i undervisning om undervisning på en læreruddannelse.

På konferencen præsenterer vi vores fund og inviterer til en bredere diskussion om, hvordan dilemmaer i dobbeltdidaktisk praksis – på tværs af lærer-pædagog- og universitetsuddannelser – påvirker undervisning i idræt og bevægelse.

Referencer:

- Berry, A. (2008). *Tensions in Teaching about Teaching – Understanding practice as a Teacher Educator*. Springer.
- Hordvik, M., Haugen, A. L., Engebretsen, B., Møller, L., & Fletcher, T. (2020). A collaborative approach to teaching about teaching using models-based practice: developing coherence in one PETE module. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 26(5), 433–447.
- Hordvik, M. & Aaring, V. (2021). *Modellbasert praksis – én visjon for fagfornyelse I kroppsøvning*. Cappelen Damm AS.
- Loughran, J. (2006). *Developing a Pedagogy of Teacher Education: Understanding Teaching and Learning About Teaching*. London: Routledge.
- Pinnegar, S., and M. L. Hamilton (2009). *Self-study of Practice as a Genre of Qualitative Research: Theory, Methodology and Practice*. London: Springer.

10.15 – 11.45: Bevægelse i børnehaver

Bedre bevægelsesmiljø i børnehaven - et design-based research udviklingsstudie

Mathilde Sederberg, Ph.D studerende, Københavns Professionshøjskole, Center for Bedre Børneliv + SDU.

Lise Sohl Jeppesen, Forsknings- og udviklingskonsulent, CBB; **Charlotte Pawlowski**, Lektor, SDU.

Anna Bugge, Docent, Institut for Terapeut- og Jordemoderuddannelse, programleder CBB.

Børnehavebørn bevæger sig da rigeligt... eller gør de? Og har børnehaverne de rette rammer og miljøer til at bevæge sig? Og hvordan kan disse forbedres? De spørgsmål danner baggrund for forskningsprojektet *Børnehaver i Bevægelse* (BIB).

BIB's formål er at udvikle en intervention til udviklingsfasen af BIB, her anvendes designbaseret forskningsmetode (DBR), og udviklingen sker i tæt samarbejde med praksis.

En del 3-6-årige børn bevæger sig ikke tilstrækkeligt i hverdagen til at opfylde anbefalingerne for fysisk aktivitet, hvilket kan have betydning for deres trivsel, motorik, udvikling og læring (Larsen et al., 2016; Bornstein et al., 2011). Forskningen har vist, at målrettede bevægelsesinterventioner i børnehaver kan øge børns fysiske aktivitetsniveau og motorik, men også at pædagogisk personale ofte oplever barrierer for at integrere bevægelse i dagligdagen (Knight et al., 2022; Wick et al., 2017). Der er derfor behov for mere viden om hvilken værdi pædagogisk personales involvering som medskabere kan have for bevægelsesfremmende miljøer i en intervention.

Fase 1 af designfasen består af indledende kvalitative interviews samt en workshop med pædagogisk personale og ledere, hvor barrierer og muligheder for bevægelse i børnehaverne afdækkes. Fase 1 udmøntes i en række forslag til indhold i interventionen, som afprøves i børnehaverne. I afprøvningsperioden (fase 2) foretages observationer og dialoger med praksis. I fase 3 gennemføres endnu en workshop, hvor interventionselementerne forfines yderligere efterfulgt af endnu runde afprøvnings samt afrundende interviews.

Oplægget præsenterer projektets udviklingsproces i sin helhed. Der stilles skarpt på de organisatoriske og pædagogiske rammer, studiet har observeret, fremmer eller hæmmer børns bevægelse. Oplægget giver indblik i de første erfaringer med pædagogisk personale og ledere som med forskere, og der lægges op til diskussion af udvikling af en meningsfuld intervention.

Referencer:

- Bornstein, D. B., Beets, M. W., Byun, W., and McIver, K. (2011). Accelerometerderived physical activity levels of preschoolers: a meta-analysis. *J. Sci. Med. Sport* 14, 504–511. doi: 10.1016/j.jsams.2011.05.007
- Knight, R.L.; Sharp, C.A.; Hallingberg, B.; Mackintosh, K.A.; McNarry, M.A. (2022): *Mixed-Methods Systematic Review to Identify Facilitators and Barriers for Parents/Carers to Engage Pre-School Children in Community-Based Opportunities to Be Physically Active*. *Children* **2022**, 9, 1727. <https://doi.org/10.3390/children9111727>
- Larsen, L. R., Troelsen, J., Kirkegaard, K. L., Riiskjær, S., Krølner, R., Østergaard, L., Skovgaard, T. (2016). Results from Denmark's 2016 report card on physical activity for children and youth. *Journal of Physical Activity and Health*. <https://doi.org/10.1123/jpah.2016-0403>
- Wick, K., Leeger-Aschmann, C. S., Monn, N. D., Radtke, T., Ott, L. V., Rebholz, C. E., et al. (2017).

Interventions to promote fundamental movement skills in childcare and kindergarten: a systematic review and meta-analysis. Sports Med. 47, 2045–2068. doi: 10.1007/s40279-017-0723-1

Alle børn leger med bolde i børnehaven - boldpædagogik og -didaktik

Maj Kærgaard Kristensen, Lektor, UCN, **Katrine Bertelsen**, Lektor, UC SYD og **Lars Breum Christiansen**, Lektor, SDU

Forskningsprojektet *Børnehalebørn Bruger Bolden* undersøger, hvordan boldaktiviteter kan fremme bevægelse for alle børn i børnehaven. Boldaktiviteter kan have en værdi i sig selv som element i det gode børneliv og kan samtidig bidrage til at styrke børns fysiske, kognitive, sociale og mentale kompetencer.

Indsatsen indebærer bl.a. et kursus, børnehavesøg, 18 udvalgte aktivitetsforslag og to pædagogiske og didaktiske modeller udviklet til indsatsen (FIIBL, 2025). Den pædagogisk model illustrerer hvilke elementer, der kan virke fremmende for at alle børnehalebørn dagligt leger med bolde (Cairney et al., 2019; Stodden et al., 2021). Den didaktiske model har til formål at inspirere og støtte pædagogerne i planlægningen og afviklingen af boldlegene, så de tilpasses børnehavens behov og kontekst.

På denne workshop præsenteres erfaringerne fra projektet med afsæt i empirisk materiale, der udgøres af observationer og samtaler med pædagoger og dagtilbudsledere i forbindelse med børnehavesøg i fire børnehaver (Bertelsen et al., under review). Erfaringer viser, at boldaktiviteter kan integreres i børnehavens hverdag både ude og inde. Derudover styrkes børns lyst til boldleg, når bolde er tilgængelige og anvendes på legende måder. Vi præsenterer også empiri i form af videomateriale og eksemplificerer den holistiske og inkluderende tilgang gennem leg med bolde på workshoppen.

Referencer:

- Bertelsen et al (under review). Alle børn leger med bolde i børnehaven hver dag - boldpædagogik og -didaktik i børnehaven, *Forum for Idræt*
- Cairney et al. (2019). Physical Literacy, Physical Activity and Health: Toward an Evidence-Informed Conceptual Model. *Sports Medicine*, 49(3), 371-383. <https://doi.org/10.1007/s40279-019-01063-3>
- FIIBL. (2025). *Aktivitetskatalog - Børnehalebørn bruger bolden*. Forsknings- og Implementeringscenter for Idræt, Bevægelse og Læring <https://fiibl.dk/wp-content/uploads/2024/12/Aktivitetskatalog.pdf>
- Stodden et al. (2021). Exploration: an overarching focus for holistic development. *Brazilian journal of motor behavior*, 15(5).

Implementering af boldlege i børnehaver: Fyrtårnenes rolle og organisatoriske faktorer

Trine Top Klein-Wengel, ph.d.-studerende, og **Marlene Rosager Lund Pedersen**, postdoc, Syddansk Universitet Forsknings- og Innovationscenter for Idræt, Bevægelse og Læring.

Børn med gode motoriske færdigheder trives bedre og er mere fysisk aktive og end børn med mindre gode motoriske færdigheder (Barnett et al., 2009). Motoriske færdigheder kan styrkes gennem boldlege (Robinson et al., 2017), der samtidig kan fremme både sociale (Ronglan, 2008) og kognitive (Lind et al., 2018) kompetencer. Børnehaven er en oplagt arena til at bruge boldlege, og det pædagogiske personale spiller en central rolle i at igangsætte og støtte bevægelsesaktiviteter i denne kontekst. Flere oplever dog manglende kompetencer i forhold til bevægelsesaktiviteter generelt (Munksgaard et al., 2017). Det er derfor relevant at styrke personalets kompetencer, hvis boldlege skal integreres i hverdagen, men der mangler viden om, hvordan målrettede boldinterventioner bedst støtter personalet og implementeringen i praksis.

Indsatsen *Børnehavebørn bruger bolden* har til formål at kompetenceudvikle det pædagogiske personale, så de kan igangsætte og integrere boldlege i børnehaven. Indsatsen omfattede implementeringsstøtte, samarbejde med lokale boldidrætsforeninger og udlevering af bolde og rekvisitter. Kompetenceudviklingen bestod af 1) udvælgelse af pædagogiske fyrtårne, 2) opstartskursus, 3) handleplaner og 4) implementeringsstøtte. Personalet blev introduceret til to overordnede modeller, som dannede ramme for arbejdet i praksis.

Dette feasibility-studie undersøger, hvordan indsatsen blev taget i brug og implementeret i fire danske børnehaver – med særligt fokus på fyrtårnenes perspektiver. Der blev foretaget semistrukturerede interviews med 13 fyrtårne. Interviewene pegede på centrale elementer i implementeringsstrategien med betydning for indsatsens succes. Overordnet oplevede fyrtårnene, at processen og integrationen af boldlege var vellykket. Deres muligheder for at skabe forandring var tæt forbundet med oplevelsen af konkrete succeser, frihed til at tilpasse indsatsen til den lokale kontekst og adgang til løbende støtte.

Studiet viser, at vellykket implementering af bevægelsesindsatser i børnehaver både afhænger af de enkelte fyrtårne og organisatoriske rammer. Styrket samarbejde, tydeligere roller og forventninger samt tidlig inddragelse af hele personalegruppen fremstår som centrale faktorer for integration og bæredygtighed.

Referencer:

- Barnett L. M., Van Beurden, E., Morgan, P. J., Brooks, L. O. & Beard, J. R. 2009. Childhood Motor Skill Proficiency as a Predictor of Adolescent Physical Activity. *Journal of adolescent health*, 44, 252-259.
- Lind, R. R., Geertsen, S. S., Ørntoft, C., Madsen, M., Larsen, M. N., Dvorak, J., Ritz, C. & Krstrup, P. 2018. Improved cognitive performance in preadolescent Danish children after the school-based physical activity programme "FIFA 11 for Health" for Europe—A cluster-randomised controlled trial. *European Journal of Sport Science*, 18, 130-139.
- Munksgaard K. F., Skovgaard, T. & Larsen, L. R. 2017. Bevægelse i dagtilbud. *Forum for Idræt*, 32, 110-138.
- Robinson, L. E., Velsdman, S. L. C., Palmer, K. K. & Okely, A. D. 2017. A Ball Skills Intervention in Preschoolers: The CHAMP Randomized Controlled Trial. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 49, 2234-2239.

Ronglan, L. 2008. *Lagspill, læring og ledelse: om lagspillenes didaktikk.*

10.15 – 11.45: Indskolingsidræt

Kontrasterende bevægelseskulturer i indskolingsidræt – en konfigurationsanalyse af idrætsundervisning som elever finder meningsfuld

Kasper Lasthein Madsen, lektor VIA UC; **Annemari Munk Svendsen**, lektor Institut for idræt og biomekanik, SDU

Idræt i indskolingen spiller en afgørende rolle i at fremme livslang lyst til bevægelse og fysisk aktivitet (Dalgas, 2024). International idrætsforskning har i den forbindelse fremhævet begrebet meningsfuld idræt som en måde at motivere til deltagelse (f.eks. Fletcher et al., 2021). Eksisterende studier i meningsfuld idræt mangler dog teoretiske diskussioner og de afspejler samtidig primært lærernes perspektiver. I dette oplæg tager vi tråden op fra denne kritik og udvider feltet ved at inddrage teori om bevægelseskultur samt elevernes stemmer.

Vi præsenterer i oplægget resultatet af et opfølgingsstudie på aktionsforskningsprojektet *Mere Meningsfuld Idræt* (Madsen et al. 2025), hvor vi sammen med lærere udviklede seks idrætsdidaktiske greb til indskolingsidræt. I opfølgningen spurgte vi: Hvad karakteriserer bevægelseskulturen i de dele af idrætsundervisningen i indskolingen, som eleverne finder meningsfuld?

Ved hjælp af Henning Eichbergs (1998) konfigurationsanalyse undersøger vi tre begivenheder, som eleverne identificerer som meningsfulde. Undersøgelsen viser, at eleverne selv peger på meningsfulde idrætsoplevelser, når bevægelseskulturen bl.a. er kendetegnet ved lærere som historiefortællere, cykliske tidsstrukturer, organiske rum og undervisning, der prioriterer legende, karnevalistiske og eksperimenterende aktiviteter frem for traditionelle sportsaktiviteter.

Oplægget sætter fokus på, hvordan konfigurationsanalysen kan bidrage til at forstå såvel idrætsundervisning og meningsdannelse i et nyt kulturelt perspektiv.

Referencer:

- Dalgas, B. W. (2024). *Moving Denmark: Physical Activity Beliefs and Motivation within and Across Life* [PhD dissertation]. University of Southern Denmark.
- Eichberg, H. (1998). *Body cultures. Essays on sport, space and identity*. Routledge.
- Fletcher, T., Ní Chróinín, D., Gleddie, D., & Beni, S. (2021). *Meaningful Physical Education - An Approach for Teaching and Learning*. Routledge.
- Madsen, K. L., Svendsen, A. M., Volshøj, E. S., Jakobsen, A. W., & Lillelund, K. B. (2025). Six teaching Strategies to support meaningful PE experiences in early primary schools – results from an action research project. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 1–13.

Læreres praksis med "Sjov, puls og power", en skolebaseret indsats med daglig bevægelse med moderat til høj intensitet i 3. klasse

Lise Sohl Jeppesen, forsknings- og udviklingskonsulent^{1,2}, **Jesper Sandfeld Melcher**, lektor³, **Malene Norup**, lektor¹, **Jacob Wienecke**, lektor⁴ og **Anna Bugge**, docent^{1,2}.

¹ Institut for Terapeut- og Jordemoderuddannelser, Forskning og Udvikling, Københavns Professionshøjskole

² Center for Bedre Børneliv, Københavns Professionshøjskole

³ Institut for Læreruddannelse, Københavns Professionshøjskole

⁴ Institut for Idræt og Ernæring, Bevægelse og Neuroscience, Københavns Universitet

Skolen anses for at være en oplagt ramme for at engagere alle børn i fysisk aktivitet (Naylor & McKay, 2009). Fysisk aktivitet kan styrke børns kondition, trivsel og læring (Donnelly et al., 2016; Smith, 2015). For at opnå disse fordele er det dog afgørende at tilbyde indsatser, der er tilpasset skolen og gennemførlige for lærerne (Daly-Smith et al., 2021). Dette studie undersøgte, hvordan lærere tog imod og implementerede en skolebaseret bevægelsesindsats for elever i 3. klasse.

Indsatsen "Sjov, puls og power" bestod af daglige aktiviteter et helt skoleår, som samtidig havde pædagogiske mål indbygget, fx samarbejde. Lærerne modtog uddannelse i Sjov, puls og power af 15 timers varighed (Sohl Jeppesen et al., 2024). Fem semistrukturerede interviews blev gennemført med lærere (n=6) ved skoleårets afslutning. Interviewene blev transskriberet og analyseret tematisk med udgangspunkt i implementeringsudfald for adoption og implementering samt deres betydning for eleverne.

Tre temaer fremkom gennem analysen:

1. Lærernes praksis i implementeringen, herunder "guldkorn" blandt aktiviteterne, tidsmæssige begrænsninger, fastholdelse og personlig motivation.
2. Adoption af de daglige aktiviteter, herunder brug af bevægelses- og idrætspædagogik samt tilgængeligheden af redskaber og materialer.
3. Indsatsens betydning for eleverne, hvor elevernes holdninger, fysiske og mentale udvikling samt trivsel kom til udtryk.

Temaerne omfattede både positive erfaringer, der muliggjorde den nye praksis, og enkelte negative erfaringer, som blev opfattet som barrierer. Lærerne rapporterede, at eleverne blev mere aktive og mere robuste i fysiske aktiviteter sammen med jævnaldrende. De satte pris på at igangsætte og videreudvikle aktiviteter med moderat til høj intensitet og oplevede en faglig udvikling. De pegede dog også på udfordringer i forhold til skolens tidsrammer og krav fra fagene. Nogle lærere ønskede i højere grad at integrere indsatsen i den faglige undervisning, idet skolens hovedformål er at uddanne eleverne fagligt.

Samlet set blev indsatsen opfattet som gennemførlig og værdifuld, især i relation til børns udvikling og niveau af fysisk aktivitet.

Referencer:

Daly-Smith, A., Morris, J. L., Norris, E., Williams, T. L., Archbold, V., Kallio, J., Tammelin, T. H., Singh, A., Mota, J., von Seelen, J., Pesce, C., Salmon, J., McKay, H., Bartholomew, J., & Resaland, G. K. (2021). Behaviours that prompt primary school teachers to adopt and implement physically active learning: A metasynthesis of qualitative evidence. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 18(1), 1–20. <https://doi.org/10.1186/S12966-021-01221-9/FIGURES/2>

- Donnelly, J. E., Hillman, C. H., Etnier, J. L., Lee, S., Tomporowski, P., Lambourne, K., & Szabo-reed, A. (2016). *Physical activity, fitness, cognitive function, and academic achievement in children: A systematic review* (Bd. 48).
- Naylor, P.-J., & McKay, H. A. (2009). Prevention in the first place: Schools a setting for action on physical inactivity. *British Journal of Sports Medicine*, 43(1), 10–13. <https://doi.org/10.1136/bjsm.2008.053447>
- Smith, J. (2015). *BRAIN BOOST - How sport and physical activity enhance children's learning what the research is telling us*. Government of Western Australia, Department of Sport and Recreation / Curtin University. https://www.dlgsc.wa.gov.au/docs/default-source/sport-and-recreation/brain-boost---how-sport-and-physical-activity-enhance-childrens-learning.pdf?sfvrsn=c9c8f9d1_1
- Sohl Jeppesen, L., Damsgaard, L., Stolpe, M. N., Melcher, J. N. S., Wienecke, J., Nielsen, G., Smedegaard, S., Henriksen, A. H., Hansen, R. A., Hillman, C. H., Tammelin, T. H., Resaland, G. K., Daly-Smith, A., & Bugge, A. (2024). Study protocol for the ACTIVE SCHOOL study investigating two different strategies of physical activity to improve academic performance in Schoolchildren. *BMC Pediatrics*, 24(1), 174. <https://doi.org/10.1186/s12887-024-04647-9>

16.00 – 17.30: Børn med særlige behov

Dilemmaer i arbejdet med BBAUM-metoden

Sisse Winther Oreskov, lektor & **Astrid Reinhardt Birch Nielsen**, Lektor, Professionshøjskolen Absalon, Center for Pædagogik.

Som led i et forskningsprojekt har vi observeret det pædagogiske arbejde på et højt specialiseret botilbud, hvor metoden BBAUM er blevet implementeret og afprøvet. (Oreskov, Nielsen & Secher, ikke udgivet). BBAUM står for Beroligende Behandling til AdfærdsUdfordrede Mennesker, og består af fem typer af terapeutisk berøring, i en kombination af blid facilitering og dybe tryk (Houmann, 2019). Metoden bygger på Roxendals (1995) helhedsperspektiv, som er forankret i kropsfænomenologien (Merleau-Ponty, 2009). Formålet med metoden er, at borgeren forankres i sig selv, og får større kontrol over eget liv, for derigennem at opleve større tryghed, trivsel og handlekompetence (Houmann, 2019).

De borgere der har deltaget i projektet, har forskellige diagnoser og udviklingshæmning, og er kendetegnet ved en bred vifte af kognitive, emotionelle, sociale og fysiske udfordringer. Formålet med projektet har været at undersøge om BBAUM-metoden kan have en positiv effekt for borgere med udviklingshæmning, der udviser symptomer på mistrivsel i form af selvskade, hyperseksualitet og udadreagerende adfærd.

Resultaterne fra projektet peger på, at de borgere der har deltaget i projektet, kan profileret af BBAUM-indsatsen i såvel den fysiske-, fysiologiske-, psykologiske- og eksistentielle eksistensdimension. Samtidig viser der sig en række dilemmaer i arbejdet med metoden. Dette er dilemmaer der knytter sig til personalets egne værdier kontra pædagogiske idealer og lovgivning, fysisk kontakt samt medarbejderens fysiske arbejdsmiljø og sikkerhed. I vores oplæg vil vi skitsere projektets fund, afprøve metoden, og lægge op til diskussion af de dilemmaer som projektet rejser.

Referencer:

- Houmann, M. (2019). En kropslig og relationel tilgang i arbejdet med svært Demente mennesker. *Danske Fysioterapeuter*, 6, 41–45.
<https://www.fysio.dk/fysioterapeuten/arkiv/nr.-1-2019/en-kropslig-og-relationel-tilgang-i-arbejdet-med-svart-demente-mennesker>
- Merleau-Ponty, M. (2009). *Kroppens fænomenologi* (2.udg). Det lille Forlag.
- Oreskov, S.W., Nielsen, A.R.B. & Secher, S.B. (ikke udgivet) Erfaringer med BBAUM - en kropslig og relationel metode - i arbejdet med mennesker med udviklingshæmning. *Specialpædagogik*.
- Roxendal G, Wahlberg C. (1995) *Behandling og håndtering i hverdagen. Hændernes formidling*. København: Hans Reitzels Forlag.

Erfaringer med co-teaching i idrætsundervisningen - kan det understøtte en inkluderende praksis?

Anette Bentholt, Lektor, Pædagoguddannelsen, UCN; **Julie Dalgaard Guldager**, UC SYD og **Laura Mørk Emtoft**, PHA.

Det vurderes, at op til 23,4 % af eleverne i folkeskolen har særlige behov (SB) (Tegtmejer et al., 2024, Guldager et al., 2025). Heraf fritages op til 41 % fra et fag i skolen – oftest idræt (DH, 2023). Samtidig peger idrætslærerne på, at de mangler specialpædagogiske kompetencer til at imødekomme eleverne med SB (Guldager et al., 2023). Det tyder derfor på, at der er behov for et kompetenceløft og/eller nye didaktiske tilgange, der kan understøtte en mere inkluderende idrætsundervisning. En tilgang, der har vundet indpas i den danske skolekontekst de seneste år, er co-teaching (CT), der kombinerer specialpædagogik med almindelig didaktik (Murawski & Lochner, 2018). Den eksisterende forskning om co-teaching i relation til idræt er dog yderst sparsom. Oplæggets forskningsspørgsmål er derfor: *Hvordan er erfaringerne med co-teaching i en dansk skolekontekst, og hvilke henholdsvis fremmende og begrænsende faktorer er der for brugen af co-teaching i idrætsundervisningen?*

Der tages afsæt i et landsdækkende projekt 'Bevægende idræt', hvor der gennem et skoleår (2023/24) har været arbejdet med CT som indsats i samarbejde med 12 idrætsteams fra seks skoler. Undersøgelsen har anvendt et Multiple-case study design og oplæggets empiri er baseret på 12 fokusgruppeinterview og 6-8 CT-observationsregistreringer pr. idrætsteam.

Resultaterne er analyseret ud fra Sallis et al.'s socio-økologisk model fra 2006, og der zoomes i oplægget ind på tre cases *højdespringeren*, *hækkeløberen* og *mellemdistanceløberen*. I disse er de mest essentielle muligheder og begrænsninger identificeret på det *organisatoriske og interpersonelle niveau*. CT kan styrke den inkluderende idrætsundervisning, hvilket også opleves af idrætsunderviserne, men begrænsningerne for brugen af CT er i nogle idrætsteams større end mulighederne. Skoleledelsens koordinering af tid, rammer og ressourcer til forberedelse i idrætsteamet og et stabilt teamsamarbejde, samt en tydelig implementeringsplan er nogle af de væsentligste forudsætninger for at implementere CT i idrætsundervisningen på skolen.

Referencer:

- Danske Handicaporganisationer (2023). Dårlig inklusion i skolen har store konsekvenser for familier. Analyse af inklusionsundersøgelse. Kbh.
- Guldager, J. D., Andersen, M. F., Christensen, A. B., Bertelsen, K. & Christiansen, L. B. (2023). Status på idrætsfaget (SPIF) 2022. Forsknings- og Implementeringscenter for Idræt, Bevægelse og Læring (FIIBL), UCL Erhvervsakademi & Professionshøjskole, UC SYD og Syddansk Universitet.
- Guldager, J.D. Emtoft, L., Remmen, L. N. and Bentholt, A. L. (2025) Factors Associated with the Enjoyment of Physical Education Class for Children with Special Educational Needs. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 22, 697, p.1-14. <https://doi.org/10.3390/ijerph22050697>
- Murawski, W. & Lochner, W. (2018). Beyond Co-teaching basics. A data driven No fail model for Continuous improvement. ASCD.
- Tegtmejer, T., S., Corydon, M. & Andreasen, A. (2024) *Særlige behov i skolen – En undersøgelse af forståelse, opdeling, organisering omkring og imødekommelse af særlige behov i skolen*, VIVE.

Når bevægelse både forbinder og forstyrrer – Bevægelse som pædagogisk spændingsfelt i specialundervisning

Mette Munk, Lektor, VIA University College; **Tilde Pil Østergaard**, Adjunkt, VIA University College

Et godt skoleliv forudsætter trivsel, læring og deltagelse i fællesskaber, men for nogle børn med ADHD/ASF kan skolens krav og undervisningens struktur være udfordrende, hvilket stiller særlige krav til pædagogiske indsatser. Med det som baggrund fokuserer denne undersøgelse på, hvordan pædagogisk personale i specialklasser oplever og giver mening til bevægelse som en del af undervisningen.

Trivsel er et komplekst og multidimensionelt begreb, der forstås forskelligt på tværs af discipliner og forskningsfelter (Simovska & Kousholt, 2021). En fænomenologisk tilgang har blik for kroppens og situationens betydning, og i denne undersøgelse anvendes Hartmut Rosas resonansbegreb som teoretisk linse (Rosa, 2019). Rosa fremhæver kroppen som et centralt resonansmedium, hvor sanser og bevægelse skaber affektive forbindelser til verden. Set i dette lys kan et stærkt fokus på struktur og kontrol – som traditionelt har præget specialpædagogikken – risikere at hæmme de spontane og resonante erfaringer, der er afgørende for trivsel.

Undersøgelsen er gennemført som et kvalitativt casestudie (Flyvbjerg, 2006) med udgangspunkt i fire specialklasser på fire forskellige skoler. Klasserne omfattede elever fra 3.–8. klassetrin med ADHD- og/eller ASF-diagnoser. Med en hermeneutisk-fænomenologisk tilgang kombinerede vi multisensoriske deltagerobservationer (Falkenberg & Sauzet, 2023) med semistrukturerede interviews (Kvale & Brinkmann, 2015) med lærere og pædagoger.

I vores observationer så vi, hvordan børnene bevægede sig ind og ud af anspændthed, engagement, modstand og indlevelse. I pædagogernes italesættelse af disse situationer trådte bevægelsens dobbelte karakter tydeligt frem: På den ene side som en vej til trivsel og deltagelse, på den anden som en katalysator for uro og affekt. Dette paradoks afspejler et spændingsfelt mellem behovet for struktur og forudsigelighed og de relationelle betingelser, Rosa identificerer som centrale for menneskelig trivsel.

Afslutningsvis peger undersøgelsen på mulige trædesten for udviklingen af en kontekstspecifik og kropsligt forankret bevægelsespædagogik, der balancerer struktur med mulighed for resonans og affektiv respons.

Referencer:

- Falkenberg, H., & Sauzet, S. (2023). At tænke med sanserne. In H. Falkenberg & S. Sauzet (Eds.), *Multisensoriske metoder og analyse til undersøgelser af pædagogiske praksisser*. Samfunds Litteratur.
- Flyvbjerg, B. (2006). Five misunderstandings about case-study research. *Qualitative Inquiry*, 12(2), 219–245.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). *Interview: Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzels Forlag.
- Rosa, H. (2019). *Resonance: A sociology of our relationship to the world*. John Wiley & Sons.
- Simovska, V., & Kousholt, D. (2021). Trivsel – et befordrende eller tyrannisk begreb? Skitsering af et udvidet begreb om skoletrivsel. *Pædagogiske Psykologisk Tidsskrift*, 58(1), 54–63.12

16.00 – 17.30: Veje til bevægelse

Medløbere og modløbere - Hvad skønlitteratur tilfører idrætsfaget

Preben Kærsgaard Philipson, Lektor ved Espergærde Gymnasium og HF i idræt og dansk

En af de store styrker ved skønlitteratur er dens evne til at undersøge menneskelige erfaringer, følelser og oplevelser og levendegøre mange af de kvaliteter, vi forbinder med idræt og bevægelse, blandt andet nuancere forholdet mellem idræt, krop og identitet.

Idrætslitteratur i skønlitterære genrer som noveller, romaner, skuespil, litterære essays og digte er ikke noget, vi ofte inddrager i idrætsteorien. Men med sit litterære sprog og væsensforskelle fra journalistik og videnskab, tilbyder fiktionens billeder, skikkelser, sprog og fortællinger stof, der både gør det muligt at genkende vores egne oplevelser og tanker, men også skaber rum for nye drømme, følelser og forståelser – og forskning.

Et af de begreber, teksterne kan være med til at nuancere og levendegøre, er identitet, og her er begreberne i Billy Adamsens *Forstå din arbejdsidentitet* (2021) meget anvendelige. Fx handler supporterkultur ikke kun om personlig identitet, men også om kollektiv identitet. I de mere ekstreme former for kollektiv identitet, kan man taler om fusionsidentiteter, hvor den personlige identitet bliver overtaget af den sociale eller kollektive identitet. Det kan også ske i fx arbejdslivet, når ens job og arbejdsopgaver opsluger en, så det styrer alle livsområder. Disse temaer udforskes i romaner som Benn Q Holms *Hafnia Punk* (1998) og John Kings *Football Factory*.

Fællesskaber på godt og ondt er et andet interessant tema i idrætslitteraturen. Både kvaliteterne i idrætsfællesskaber og stjernens såvel som outsiderens udsatte position, dilemmaer og overvejelser om tilpasning til (idræts)miljøer. Dette er bla tematiseret i idrætsklassikeren *Fodboldenglen* af Hans-Jørgen Nielsen (1979), men også i Gotfredsens *Marias stjerner* (1989), Fredrik Backmans ishockeytrilogi om Bjørneby, Maria Gerhards digtsamling *Amagermesteren* (2016) og i et dansk fodboldtalentmiljø af unge Carl Christian Okking i *Drenge græder ikke* (2024).

Oplægget vil give en generel indføring i den skønlitterære idrætslitteratur og en baggrund for at inddrage skønlitteratur i idrætsundervisningen inden for bla. idræt og personlig identitet, fællesskaber, køn, idrætskritik, korruption og doping samt supporterkultur og social identitet.

Referencer:

- Abdou, Angie and Dopp, Jamie (ed.) (2018): *Writing the Body in motion – A Critical Anthology on Canadian Sport Literature*, Athabasca University (Open access!)
- Bandy, Susan og Bjerre, Vicki (red.) (2014): *Litterære fortællinger om idræt i Norden*, AU
- Lützen, Peter Heller (2011): *Kunst og konkurrence – Om sportslitteratur*, AU
- Philipson, Preben Kærsgaard (2022): *Atlet, supporter, helt – Idrætslitteratur*, Dansk lærerforenings Forlag
- Tadie, Alexis (2012): *Heroes, Fans and the Nation: Exploring Football in Contemporary Fiction*, *The International Journey of the History of Sport*, 29:12, 2012, Routledge, London

Er det muligt at game sig til bevægelse og mere trivsel?

Lars Domino Østergaard, Lektor, Aalborg universitet

Der er både i den offentlige debat og i den empiriske forskning tegn på at børn og unge i Danmark trives i mindre grad end tidligere (fx Børne- og undervisningsministeriet, 2024). En af årsagerne tilskrives brug af digitale medier, hvilket inkluderer sociale medier (SoMe) som Instagram og Snapchat samt gaming, hvor spil som Fortnite, Roblox og Counter Strike oftest spilles alene hjemme eller sammen med andre i gamingklubber. Det er især den psykiske og sociale mistrivsel der bliver italesat, men også den fysiske mistrivsel med for lidt søvn og for lidt bevægelse udgør en vigtig faktor for børns trivsel (se fx Gao et al., 2024; Khan & Burton, 2021; McInroy & Mishna, 2017).

I dette oplæg vil der være fokus på hvordan fysisk aktiviteter, der relaterer sig til børn og unges gaming og dets univers på en meningsfuld, relevant og sjov måde kan integreres i deres træning, og hvordan aktiviteterne kan forstås som en trivselsfremmende indsats blandt børn og unge, der gamer. Med afsæt i agential realisme (Barad, 2007) og baseret på observationer indsamlet i esportsklubber, fritidsklubber og gamingklubber, beskrives to fortællinger kreeret som *creative non-fiction*. De to fortællinger illustrerer, hvordan fysisk aktivitet med fokus på glæde, begejstring og sjove gaming-relaterede oplevelser kan virke trivselsfremmende, og hvordan aktiviteterne både kan opstå spontant og kan understøttes af pædagoger, lærere eller andre der faciliterer gaming for børn og unge. Dette kan f.eks. ske som en respons på uro eller som en aktiv pause, der integrerer elementer fra gamingens univers for at gøre aktiviteten nærværende og motiverende for målgruppen.

Jeg ønsker afsluttende at diskutere hvordan gaming kan inddrages som element i bevægelsesundervisning, såsom idræt, i enten folkeskolen, gymnasialeuddannelser eller på videregående uddannelser. Er det muligt at game sig til bevægelse og mere trivsel?

Referencer:

- Barad, K. (2007). *Meeting the universe halfway: Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*. duke university Press.
- Børne- og undervisningsministeriet. (2024). *Trivselsmåling i folkeskolen*.
<https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2024/maj/240528-mange-elever-er-glade-for-at-gaa-i-skole-trods-fald-i-trivsel>
- Gao, B., Cai, Y., Zhao, C., Qian, Y., Zheng, R., & Liu, C. (2024). Longitudinal associations between loneliness and online game addiction among undergraduates: A moderated mediation model. *Acta psychologica*, 243, 104134.
- Khan, A., & Burton, N. W. (2021). Electronic games, television, and psychological wellbeing of adolescents: mediating role of sleep and physical activity. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(16), 8877.
- McInroy, L. B., & Mishna, F. (2017). Cyberbullying on online gaming platforms for children and youth. *Child and adolescent social work journal*, 34(6), 597-607.

Soulful Spaces - om grænser og dannelse i horisontudvidende danseforløb med unge

Helle Winther, lektor, Institut for Idræt og Ernæring. Københavns Universitet.

Vi lever i en tid, der er præget af højt tempo, performativitet og en øget sårbarhed hos børn og unge. Disse tendenser skaber også dilemmaer i mange uddannelsessammenhænge, for hvordan kan vi på én og samme tid stille krav til de studerendes kompetencer, understøtte deres mod og favne deres sårbarhed? Denne præsentation tager afsæt i et manuskript til en ny bog og fokuserer især på at udvikle en ny bevægelsespædagogisk tilgang til det, Les Todres (2007) kalder *Soulful Space* (Winther, 2026). Soulful Space er en atmosfære, en rummelighed og en form for frihed, hvor sårbarhed ikke bliver undgået, men omfavnet (Todres, 2007)

Oplægget spejles i fortællinger fra danseforløb, hvor unge studerende skaber deres egen solodans. Et forløb, der kan opleves som både kreativt og risikofyldt, berigende og bevægende. Gennem oplægget rettes der også fokus mod, hvad grænseovervindende læreprocesser er, og hvordan sådanne processer kan bidrage til at skabe bevægende og horisontudvidende oplevelser, der styrker unges dannelse (Læssøe og Lysgård, 2024; Winther, 2024). Det handler også om, hvordan stærke fællesskaber kan vokse frem gennem forløb, hvor sårbarheden mærkes og modet åbnes, samtidig med at man står alene og for sig selv. Måske lykkes det også her at skabe trædestenen til et "Soulful Space" i en bevægelsespædagogisk uddannelses kontekst.

Håbet er, at oplægget kan være relevant for andre, der uddanner og underviser unge i processer, hvor modet til at turde stå frem og få gensvar af andre er en central værdi i bevægelsesforløbet. Her vil vi også drøfte, hvordan vi som professionelle kan skabe *Soulful Spaces* i nutidens og fremtidens idræts- og bevægelseslandskaber.

Præsentationen vil være båret af en praksisfænomenologisk undren og involverer deltagerne gennem en kort fælles bevægelsesoplevelse og kollegial dialog.

Referencer:

- Læssøe, J., & Lysgaard, J. A. (2024). Natur, bæredygtighed og dannelse. I O. Løv, & E. Jensen (red.), Om dannelse: i skole og læreruddannelse (s. 131-148).
- Todres L. (2009). *Embodied enquiry: Phenomenological touchstones for research, psychotherapy and spirituality*. Palgrave Macmillan. Human Kinetics.
- Winther, H. (2024). Bevægelsespsykologi en kilde til pædagogisk bevidsthed. I H. Winther, L. Engel, M.-B. Nørgaard, & M. Herskind (red.), *Fodfæste og himmelkys: Undervisningsbog i bevægelse, rytmisk gymnastik og dans* (3 udg., s. 273-298). Hans Reitzels Forlag.
- Winther, H. (2026). Manus i H. Winther, C.S. Nielsen og R. Stelter (red.). *En verden i bevægelse*. Content Publishing.